

Ετήσιο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο

Υγρών, Ηλεκτρολυτών & Οξεοβασικής Ισορροπίας

3^ο Σεμινάριο

Μεταβολισμός ύδατος και νατρίου - Οξεοβασικές διαταραχές σε ειδικές καταστάσεις

Υπό την Αιγίδα της
Ελληνικής Νεφρολογικής Εταιρείας

25 & 26 Σεπτεμβρίου 2009

Συνεδριακός χώρος "Μουσείο Παρθενάγωγείο"

Βλάστη Κοζάνης

Οργάνωση:

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού
Γενικού Νοσοκομείου Πτολεμαΐδας
"Μποδοσάκειο"

Νεφρολογικό Τμήμα
Γενικού Νοσοκομείου Κορονηής
"Σισμανόγλειο"

Α' ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Χαιρετισμός

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας προσκαλούμε στο **3^ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο Υγρών, Ηλεκτρολυτών και Οξεοβασικής Ισορροπίας** που θα διεξαχθεί στις **25 & 26 Σεπτεμβρίου 2009**.

Το σεμινάριο που φέτος έχει ως θέμα **"Μεταβολισμός ύδατος και νατρίου - Οξεοβασικές διαταραχές σε ειδικές καταστάσεις"** αποτελεί συνέχεια των εκπαιδευτικών προσπαθειών της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού του Γενικού Νοσοκομείου Πτολεμαΐδας και του Νεφρολογικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Κομοτηνής.

Φιλοδοξία μας είναι μέσα από πέντε θεματικά στρογγυλά τραπέζια και ένα κλινικό φροντιστήριο να αναλύσουμε σε βάθος θέματα σημαντικά αλληλά και αμφιλεγόμενα και να συνδυάσουμε την παρουσίαση των σύγχρονων ερευνητικών, διαγνωστικών και θεραπευτικών εξελίξεων με την κλινική εφαρμογή τους.

Ως τόπος διεξαγωγής του Σεμιναρίου επιλέχτηκε, σε μικρή απόσταση από την Πτολεμαΐδα, το γραφικό και ιστορικό χωριό **Βλάστη Κοζάνης** ελπίζοντας να καταφέρουμε να συνδυάσουμε τη γνώση και την επιστήμη με τη φιλόξενη ατμόσφαιρα ενός παραδοσιακού χωριού που θα δώσει έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα στο διήμερο Σεμινάριο μας.

Προσδοκούμε στην παρουσία και την ενεργό συμμετοχή σας και σας περιμένουμε όλους στη Βλάστη στο **3^ο Μετεκπαιδευτικό Σεμινάριο Υγρών, Ηλεκτρολυτών και Οξεοβασικής Ισορροπίας**.

Με εκτίμηση
εκ μέρους της οργανωτικής επιτροπής

Χρήστος Κατσίνας

Υπεύθυνος Μονάδας Τεχνητού Νεφρού
Γ. Ν. Πτολεμαΐδας "Μποδοσάκειο"

Κωνσταντίνος Μαυροματίδης

Διευθυντής Νεφρολογικού Τμήματος
Γ. Ν. Κομοτηνής "Σισμανόγλειο"

Οργάνωση:

Μονάδα Τεχνητού Νεφρού Γενικού Νοσοκομείου Πτολεμαΐδας "Μποδοσάκειο"
Νεφρολογικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Κομοτηνής "Σισμανόγλειο"

Οργανωτική επιτροπή:

Πρόεδροι:

Κ. Μαυροματίδης
Χ. Κατσίνας

Μέλη:

Ε. Καθιογιαννίδου
Κ. Πιπύρος
Δ. Σιβρίδης

Ν. Σωτηρακόπουλος
Μ. Τέρση
Τ. Τσίτσιος

17:45 - 18:00

Έναρξη - Χαιρετισμοί

18:00 - 19:30

Στρογγυλό τραπέζι: Φυσιολογία-I

- Ισοζύγιο και κατανομή του ύδατος και του νατρίου του οργανισμού. Επιθηλιακή μεταφορά του ύδατος και των ηλεκτρολυτών. Φυσιολογική σημασία της πίεσης του διαμέσου χώρου και της ιστικής πίεσης. Ωσμωρύθμιση
- Σημασία των κατεχολαμινών, της AG-II, της ALD και του ANP στη ρύθμιση του όγκου
- Υδατοπορίνες - Αντιδιουρητική ορμόνη (ADH)

19:30 - 19:45

Διάλειμμα

19:45 - 21:15

Στρογγυλό τραπέζι: Φυσιολογία -II- Ειδικές περιπτώσεις

- Υποκαϊμία - shock
- Παθοφυσιολογία οιδημάτων (περιφερικό καρδιακής ανεπάρκειας, υπολευκωματιναιμίας, φλεβικής ανεπάρκειας, λεμφικό)
- Αφυδάτωση - Αιμοδυναμικές μεταβολές ισότονης αφυδάτωσης
- Επίδραση της ενδοφλέβιας χορήγησης ποικίλων διαλυμάτων σε ΑΠ, καρδιακό έργο, φλεβική πίεση, αιματοκρίτη, FFA και διούρηση

10:00 - 11:40

Στρογγυλό τραπέζι:**Υπονατριαιμία - Υποωσμωτικές καταστάσεις**

- Αίτια - Παθοφυσιολογία υπονατριαιμίας - Διάγνωση - Διαφορική διάγνωση - Κλινική εικόνα - Θεραπεία της υπονατριαιμίας
- Υπονατριαιμία της καρδιακής ανεπάρκειας
- Υπονατριαιμία νεφρωσικού συνδρόμου
- Υπονατριαιμία κίρρωσης ήπατος

11:40 - 12:00

Διάλειμμα

12:00 - 13:40

Στρογγυλό τραπέζι:**Υπερνατριαιμία - Υπερωσμωτικές καταστάσεις**

- Αίτια - Παθοφυσιολογία της υπερνατριαιμίας
- Κλινική εικόνα - Διάγνωση - Διαφορική διάγνωση - Θεραπεία της υπερνατριαιμίας
- Πολλουρία- Αίτια (άποιος διαβήτη) - Διάγνωση - Διαφορική διάγνωση - Θεραπεία
- Διαβητικός ασθενής με υπερωσμωτικό κώμα

13:40 - 18:45

Μεσημβρινή Διακοπή

18:45 - 19:45

Στρογγυλό Τραπέζι:**Οξεοβασικές διαταραχές στο νεφροπαθή**

- Οξεία νεφρική ανεπάρκεια
- Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια πριν το τελικό στάδιο
- Αιμοκάθαρση - Αιμοδιήθηση (συνεχείς μέθοδοι)
- Περιτοναϊκή κάθαρση

19:30 - 21:00

Κλινικό φροντιστήριο υγρών, ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας

- Χρήση των διουρητικών στην κλινική πράξη (οξεοβασικές και ηλεκτρολυτικές διαταραχές)
- Ο ασθενής με καρδιακή ανεπάρκεια - Προβλήματα ηλεκτρολυτών (εκτός νατρίου) και οξεοβασικής ισορροπίας
- Ο ασθενής με σακχαρώδη διαβήτη - Προβλήματα ύδατος, ηλεκτρολυτών και οξεοβασικής ισορροπίας

Γενικές Πληροφορίες

Τόπος και Χρόνος Διεξαγωγής του Σεμιναρίου

Τόπος: "Μουσείο" Ελληνικό Παρθεναγωγείο, Κεντρική Πλατεία Βηλάστης

Το "Μουσείο" Ελληνικό Παρθεναγωγείο αναγέρθηκε στη Βηλάστη το 1881 με κληροδότημα του ευεργέτη Δημήτριου Μουσίου που ως μέλος του απόδημου ελληνισμού δραστηριοποιήθηκε ως έμπορος στο Βουκουρέστι Ρουμανίας, κατέχοντας περίοπτη θέση ανάμεσα στους εμπόρους του βαλκανικού χώρου

Έναρξη Εργασιών: Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2009. Ώρα: 17:45

Λήξη Εργασιών: Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2009. Ώρα: 21:00

Επίσημη Γλώσσα

Η επίσημη γλώσσα του Σεμιναρίου είναι η Ελληνική

Ιστοσελίδα

Στις ιστοσελίδες <http://www.ene.gr> και <http://www.renalkomotini.gr> θα ανακοινωθούν όλες οι πληροφορίες που αφορούν στο Σεμινάριο

Εγγραφές

Η συμμετοχή στις εργασίες του Σεμιναρίου είναι ΔΩΡΕΑΝ. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους μέσω της online υπηρεσίας εγγραφής της ιστοσελίδας. Η προεγγραφή εξασφαλίζει την παραλαβή του έντυπου υλικού κατά την έναρξη των εργασιών του Σεμιναρίου

Μόρια Σεμιναρίου

Στο Σεμινάριο θα χορηγηθούν μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης (CME credits) σύμφωνα με τα κριτήρια της ΕΑΑCΜΕ - UEMS

Κονκάρδες Συμμετεχόντων

Οι κονκάρδες (badges) των συμμετεχόντων θα παραδίδονται από τη Γραμματεία κατά την εγγραφή και θα είναι απαραίτητες για την παρακολούθηση των εργασιών του Σεμιναρίου και για την παραλαβή των Βεβαιώσεων Παρακολούθησης

Τόμος Εισηγήσεων

Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού χαρακτήρα του Σεμιναρίου η Οργανωτική Επιτροπή αποφάσισε όλες οι ομιλίες να δημοσιευθούν σε ειδικό τόμο ο οποίος θα προσφερθεί σ' όλους τους συμμετέχοντες από τη Γραμματεία κατά την εγγραφή τους

USB - Μονάδες αποθήκευσης των Παρουσιάσεων

Σε όλους τους συμμετέχοντες θα παραδοθεί USB - μονάδα αποθήκευσης που θα περιλαμβάνει ηλεκτρονικά όλες τις παρουσιάσεις (σε μορφή PowerPoint) των ομιλητών του Σεμιναρίου

Βεβαιώσεις Παρακολούθησης

Η παράδοση των μοριοδοτούμενων Βεβαιώσεων Παρακολούθησης θα γίνει από τη Γραμματεία, το Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2009 μετά τη λήξη των εργασιών του Σεμιναρίου

Διαμονή

Για τη διαμονή των συμμετεχόντων έχουν εξασφαλιστεί δωμάτια σε παραδοσιακούς ξενώνες της Βλάστης και της γύρω περιοχής. Για πληροφορίες και κρατήσεις οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να επισκέπτονται την ιστοσελίδα του Σεμιναρίου ή να απευθύνονται στο Οργανωτικό - Συντονιστικό Γραφείο

Μετακίνηση

Η Βλάστη απέχει 160 χλμ. περίπου από τη Θεσσαλονίκη και περίπου 500 χλμ. από την Αθήνα (στη Λάρισα ακολουθούμε τη διασταύρωση για Κοζάνη). Με τη νέα Εγνατία οδό η απόσταση έχει μειωθεί αισθητά και σε λιγότερο από δυο ώρες ο επισκέπτης μπορεί να βρεθεί από τη Θεσσαλονίκη στη Βλάστη.

Αν έρθετε με αυτοκίνητο αφήνετε την Εγνατία Οδό στον κόμβο της Κοζάνης και κατευθύνεστε προς την Πτολεμαΐδα από τον νέο αυτοκινητόδρομο διπλής κατεύθυνσης. Μπαίνοντας στην πόλη στο πρώτο φανάρι στρίβετε αριστερά (υπάρχουν πληροφοριακές πινακίδες) προς Κρυόβρυση, Βλάστη, Αναρράχη. Ένα χιλιόμετρο περίπου μετά την Κρυόβρυση στρίβετε πάλι αριστερά για Βλάστη (12 χλμ.).

Μία εναλλακτική διαδρομή κατά 12 χλμ. μεγαλύτερη είναι η εξής: Μετά τον κόμβο της Κοζάνης συνεχίζουμε στην Εγνατία Οδό και στον κόμβο της Σιάτιστας ακολουθούμε την Εθνική Οδό προς Καστοριά. Μετά από 11 περίπου χιλιόμετρα στρίβουμε δεξιά στη διασταύρωση για Εράτωνα. Ακολουθούμε τις πινακίδες για Σισάνι (19 χλμ.) και Βλάστη (25 χλμ.). Πρατήρια βενζίνης θα βρείτε στην Πτολεμαΐδα, στη Σιάτιστα και στην Εράτωνα.

Σε μικρή απόσταση από την Πτολεμαΐδα (24 χλμ.), στο κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας, βρίσκεται η Βλιάστη (ή το Μπλάτσι κατά το παλιό όνομα). Η Βλιάστη είναι κοινότητα της επαρχίας Εορδαίας (εκκλησιαστικά ανήκει στη Μητρόπολη Σισανίου και Σιατίστης) του Νομού Κοζάνης. Είναι κτισμένη αμφιθεατρικά σε υψόμετρο 1.240 μέτρων μεταξύ των βουνών Άσκίου (Σινιάτσικου) και Μουρικίου.

Το χωριό υπήρξε ένα από τα σπουδαιότερα προπύργια του Ελληνισμού κι ένα από τα μεγαλύτερα κεφαλοχώρια της Δυτικής Μακεδονίας σύμφωνα με τις υπάρχουσες μαρτυρίες. Από ιστορικά στοιχεία που υπάρχουν η ίδρυση της Βλιάστης πιθανότατα υπήρξε προ της Βυζαντινής εποχής, ως οικισμού. Η ανάπτυξη της άρχισε μετά το 1.500 μ.Χ. όταν οι καταδιωκόμενοι χριστιανικοί πληθυσμοί Μακεδόνων και Βορειοπαιρωτών αναγκάστηκαν να μετακινηθούν σε ασφαλέστερες ορεινές περιοχές, απρόσιτες προς τους Τούρκους κατακτητές.

Η Βλιάστη αναπτύχθηκε περισσότερο μετά τα Ορλωφικά το 1770 μ.Χ. Την εποχή αυτή ξεθεμελιώνεται και λεηλατείται η Μοσχόπολη, ανθρόο κέντρο της περιοχής, το δεύτερο μετά τη Θεσσαλονίκη. Έντρομοι οι Βλάχοι οι κάτοικοι της Μοσχόπολης και της γύρω περιοχής φεύγουν αναζητώντας καινούριες πατρίδες. Στις 2 Σεπτεμβρίου 1769 ερμύνεται

όλη η περιοχή και ένα μεγάλο μέρος των κυνηγημένων, από Τουρκαλβανούς, Βορειοπαιρωτών Βλάχων συγκεντρώνεται στη Βλιάστη. Αυτό μας το διαβεβαιώνουν όχι μόνο οι ιστορικοί, αλλά και τα κειμήλια των εκκλησιών της Βλιάστης, όπως το ξυλόγλυπτο τέμπλο της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου.

Λόγω του ορεινού εδάφους και των πλούσιων λιβαδιών οι κάτοικοι ασχολήθηκαν κυρίως με την κτηνοτροφία και είχαν τα μεγαλύτερα τσελιγκάτα της Μακεδονίας. Παράλληλα ανέπτυξαν και επαγγέλματα σχετικά με την κτηνοτροφία και έγιναν τυροκόμοι, υφαντουργοί και έμποροι αλλά και ξυλουργοί, κτίστες, αρχιτέκτονες, ζωγράφοι, χρυσοχόοι και ραφτάδες μετατρέποντας τον οικισμό σε σημαντική κωμόπολη.

Η οικονομική ακμή που γνώρισε ο οικισμός κατά τον 18^ο αιώνα, όταν ο πληθυσμός της ξεπερνούσε τους 6.500 κατοίκους, ανατανακλάται και στην αστική οργάνωση: τρία ελληνικά σχολία τρεις εκκλησίες, βιβλιοθήκη, δημαρχείο αλλά και πολυτελείς κατοικίες, δώροφα πέτρινα αρχοντικά. Η αντίστροφη μέτρηση για την ευημερούσα Βλιάστη ξεκίνησε με την αρχή του 20ου αιώνα, καθώς οι περισσότεροι κάτοικοι αναζητήσαν καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης και διαβίωσης στα αστικά κέντρα.

Η σημερινή Βλάστη είναι μία ευχάριστη έκπληξη στο ορεινό τοπίο του νομού Κοζάνης καθώς μέσα από τα δάση με τα πεύκα και τις οξιές ξεπροβάλλουν πετρόχιστα παλιά αρχοντικά σπίτια με κόκκινες κεραμοσκεπές, πηλακόστρωτα δρομάκια, περιποιημένες αυλές και καταπράσινα λιβάδια με λεύκες και κέδρα.

Εκτός όμως από την απροσδόκητη ομορφιά της η περιοχή διατηρεί επίσης σημαντικά οικολογικά χαρακτηριστικά και αποτελεί βιότοπο πολλών αρπακτικών πουλιών όπως του Χρυσαιτού, της Αετογερακίνας, του Φιδαιτού και του Πετρίτη, ενώ το καλοκαίρι απαντάται εκεί και ο Ασπροπάρης, ο μικρότερος από τους γύπες που ζουν στη χώρα μας. Ιδιαίτερα πλούσια είναι και η χλωρίδα της περιοχής, με μεγάλη ποικιλία αγριοφλούδων, που παρουσιάζει μεγάλο βοτανολογικό ενδιαφέρον λόγω του σερπεντινικού εδάφους.

Χρήσιμες πληροφορίες

- Βάψτε άνετα ζεστά ρούχα και αναπαιτικά παπούτσια στις βαλίτσες σας
- Η θερμοκρασία στη Βλάστη τον Σεπτέμβριο είναι χαμηλή λόγω υψομέτρου
- Ετοιμαστείτε να ανακαλύψετε τη μαγεία της φύσης και τη θαληπωρή του ορεινού γραφικού χωριού!

